

Samråd enligt miljöbalken med allmänheten

Projekt Gladhammars gruvor

**Gladhammars församlingshem, Västervik
den 2 december 2008 kl 18.30–20.30**

Protokoll

Närvarande:

<i>Representanter från projektet</i>	
Christer Ramström	Västerviks kommun
Christer Hermansson	Västerviks kommun
Gunnar Bergwall	Västerviks kommun
Inger Falk	Västerviks kommun
Hans Kronberg	Sweco
Pär Elander	Hifab Envipro AB
Per Molander	Mannheimer Swartling Advokatbyrå
<i>Representanter från kommunen</i>	
Harald Hjalmarsson	Kommunalråd, Västerviks kommun
Conny Jansson	Kommunchef, Västerviks kommun
<i>Övriga närvarande</i>	
Se bilaga 5	

Inledningsvis antecknas följande:

Inbjudan till samrådet, bilaga 1, samt samrådsunderlag, bilaga 2, skickades den 20 november 2008 enligt adresslista, se bilaga 1. Dessutom infördes inbjudan till samrådet i Vimmerbytidningen, Västervikstidningen och Nyheterna den 22 november 2008, annons i Vimmerbytidningen bifogas som exempel, bilaga 3.

Vid mötet förevisade projektets representanter en bildpresentation, bilaga 4. Mötet följde upprättad dagordning, bilaga 4, bild 1.

Kommunalrådet Harald Hjalmarsson hälsade alla välkomna till mötet och redogjorde för kommunens engagemang i olika efterbehandlingsprojekt.

Projektets representanter presenterade sig.

Syfte

Per Molander förklarade syftet med samrådsmötet med ledning av bilaga 4, bild 2.

Problembeskrivning

Christer Ramström gav med ledning av bilaga 4, bild 3–9 en beskrivning av hur de metallföroreningar (koppar och kobolt) som finns i området uppstått, hur gruvverksamheten bedrivits under århundradena och hur metallerna sprids i dag. Christer Ramström redogjorde vidare för efterbehandlingsbehovet.

Åtgärder

Hans Kronberg beskrev med ledning av bilaga 4, bild 10–22 de olika åtgärdsalternativ som kan komma att genomföras och mängden förorenade massor som omfattas av åtgärderna. Hans Kronberg förklarade att projektet undersöker möjligheterna att anlägga deponier på land eller under vatten samt pluggning av stollgång och gruvhål. Hans Kronberg uppgav att en kombination av åtgärder är trolig. Vidare förklarade han att stora etableringsytor behöver anläggas för att projektet ska kunna genomföras.

Hans Kronberg angav att bärigheten på grund av de geotekniska förhållandena i vattenområdet är låg vilket påverkar anläggandet av en vattendeponi. Vidare är det svårt

att konstruera valv i gruvhålen och en betongpluggning av stollgången så att dessa konstruktioner blir långsiktigt beständiga. Med tillgänglig teknik håller konstruktionerna i några hundra år men det är troligen inte tillräckligt i ett långtidsperspektiv.

På **Gunnar Johanssons** fråga varför koppar inte utvinns ur sedimenten svarade **Hans Kronberg** att utvinning har utretts men befunnits inte vara lönsam.

På **Roger Gustafssons** fråga om det finns risk att de närboende får gruvvatten i sina dricksvattenbrunnar och på **Thomas Hedfors** fråga om inte gruvvattnet kan komma att rinna åt andra hållet svarade **Pär Elander** att risken för dricksvattenpåverkan är mycket låg och att grundvattendelarna är belägna så att vattnets flödesriktning inte ändras.

På **Evy Gustafssons** fråga hur stor risken är att metaller löses ur Tjursbosjöns sediment när tillflödet av metaller från gruvan minskar, svarade **Pär Elander** att det är en risk som man inte kan bortse ifrån. Utlösning av metaller kan ske, men halterna i Tjursbosjön kommer hur som helst att bli lägre än i nuläget. Sådan frilösning kan dock göra att åtgärds målet (en utsläppsminskning om 90 procent) inte uppnås. **Pär Elander** tillade att frågan om frilösning av metaller från bottensedimenten kommer att kontrolleras under lång tid, ca 30 år, och om oacceptabel frilösning sker kommer åtgärder med avseende på sedimenten att övervägas.

På frågan var utsläppen härstammar ifrån svarade **Pär Elander** att ungefär hälften kommer från Stollgången och den andra hälften från varp- och slagghögar och dylikt.

Miljökonsekvenser

Pär Elander illustrerade hur metallsulfiderna i gruvavfallet oxideras och redogjorde därefter för vilka långsiktiga och kortsiktiga miljökonsekvenser som kan förväntas av de planerade åtgärderna. **Pär Elander** redogjorde även för den förväntade resursåtgången vid ett genomförande (Bilaga 4, bild 23–29.)

Den fortsatta prövningen

Per Molander beskrev den fortsatta tillståndsprocessen och förklarade hur efterbehandlingsåtgärderna kommer att miljöprövas och gick igenom vilka åtgärder som är anmälnings- och tillståndspliktiga. Han nämnde vidare att en placering av gruvavfall i vattenområden förutsätter dispens från dumpningsförbudet. Projektet ska prövas samordnat (Bilaga 4, bild 30–31.)

Frågor och synpunkter

På frågan om allmänhetens tillträde påverkas svarade **Hans Kronberg** att tillträdet kommer att vara starkt begränsat under arbetstiden.

På **Leif Calls** fråga svarade **Pär Elander** att områdets turistvärde kommer att minska bland annat eftersom de typiska varphögarna kommer att försvinna. Miljöhänsyn har getts större betydelse än de kulturhistoriska värdena, men projektet kommer att utföras så att inte några kulturhistoriska värden förstörs i onödan.

Thomas Hedfors föreslog att områdets turistvärde bör utvecklas efter efterbehandlingsåtgärderna genom att exempelvis ett uppfordringsverk av 1600-talsmodell byggs.

Per Molander uppgav att Naturvårdsverkets anslagna pengar inte kan användas för att finansiera turistsatsningar.

Harald Hjalmarsson tillade att kommunen gärna tar till sig denna typ av idéer och är beredd att satsa en viss del på områdets turism men att större satsningar förutsätter ytterligare medel.

På **Bertil Lundéns** fråga om vad som händer juridiskt om en exploatör vill bryta mineral svarade **Per Molander** att åtgärderna i så fall måste samordnas med det exploaterande företaget. **Christer Ramström** informerade att kommunen och det företag som har undersökningstillstånd har regelbundna kontakter med varandra i syfte att kunna samordna eventuella aktiviteter.

På **Gunnar Johanssons** fråga hur slaggen ska efterbehandlas svarade **Hans Kronberg** att den ska behandlas på samma sätt som det övriga gruvavfallet.

Ulf Johansson tillade att om gruvavfallet krossas får mer plats i gruvan vid återläggning. **Hans Kronberg** instämde.

Ulf Johansson ansåg inte att gruvavfall ska läggas i vattnet utan att avfallet ska återläggas i gruvan, det som inte ryms där ska transporteras bort.

Per Molander tillade att det nu inte går att fastställa hur mycket gruvavfall som ryms i gruvan och att beslut om bortforsling i praktiken kan behöva anstå till själva genomförandefasen.

Christer Ramström berättade att förutom i samrådsinbjudan finns även information om projektet att tillgå via kommunens hemsida och i det nyhetsbrev som projektet ger ut.

På fråga om vatten kommer att läcka från gruvområdet genom sprickor svarade **Pär Elander** att det är naturligt att gruvområdet urlakas ned i Tjursbosjön. Efter åtgärderna kommer dock läckagets omfattning att minska jämfört med dagens volymer.

På fråga om ett eventuellt muddringsprojekt i ett senare skede ska betalas med samma medel som det pågående projektet svarade **Per Molander** att de anslagna medlen enbart avser det nu aktuella projektet.

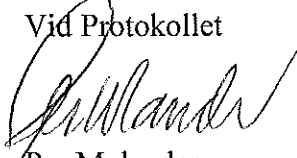
På **Roland Fridleifers** fråga om sand utanför Stollgångspluggen skulle fungera som en partikelfälla svarade **Hans Kronberg** att det är en bra idé såsom stöd åt pluggen.

På **Veronica Palms** fråga vilken typ av entreprenör som kommer att utföra arbetena svarade **Hans Kronberg** att det blir fråga om ett större entreprenadföretag och att det kommer att avgöras efter en offentlig upphandling.

Per Molander och **Christer Ramström** tackade för visat intresse och deltagande i samrådet och avslutade mötet.

Vid Protokollet

Per Molander